

ΑΝΕΡΓΙΑ

ΜΟΡΦΕΣ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ Η ΑΝΕΡΓΙΑ :

Ανεργία τριβής ή φυσιολογική ανεργία = Ακόμα και οι οικονομικά εύρωστες χώρες έρχονται αντιμέτωπες με την ανεργία τριβής, η οποία οφείλεται στη μετακίνηση διαφόρων ειδικοτήτων εργατών και υπαλλήλων από μια απασχόληση σε κάποια άλλη. Το χρονικό διάστημα , που θα παρέλθει για την αναζήτηση μιας καινούργιας εργασιακής απασχόλησης λέγεται «ανεργία τριβής». Συνήθως το ποσοστό αυτό της ανεργίας είναι μικρό και δεν αγγίζει ποσοστό άνω του 5% του ΑΕΠ μιας χώρας.

Εποχιακή ανεργία = Το είδος αυτό της ανεργίας θεωρείται εξίσου φυσιολογικό με εκείνο της «ανεργίας τριβής». Εμφανίζεται σε ορισμένες χρονικές περιόδους και σε ορισμένους επαγγελματικούς κλάδους, όπως ο τουριστικός. Οι επαγγελματίες του τουρισμού απασχολούνται κατά βάση μόνο τους θερινούς μήνες ή μόνο τους χειμερινούς, εάν πρόκειται για χειμερινό τουρισμό και τον υπόλοιπο χρόνο έρχονται αντιμέτωποι με την εποχιακή ανεργία.

Λανθάνουσα ανεργία = Με αυτό το είδος ανεργίας έρχονται αντιμέτωποι άνθρωποι , που απασχολούνται σε διαφορετικό εργασιακό κλάδο από αυτόν , που έχουν σπουδάσει ή επιλέξει (**ετεροαπασχόληση**) , καθώς και άνθρωποι, που υποαπασχολούνται και δεν ακολουθούν ένα πλήρες εργασιακό ωράριο (**υποαπασχόληση**).

Διαρθρωτική ανεργία = Αυτός ο τύπος ανεργίας εμφανίζεται στις αναπτυσσόμενες χώρες, οι οποίες στερούνται οικονομικών πόρων και προόδου. Η έλλειψη υποδομών και το χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης είναι ορισμένοι από τους λόγους, όπου η εν λόγω ανεργία διαπερνά όλα τα κοινωνικά στρώματα και οπισθοδρομεί το σύνολο της κοινωνίας.

Τεχνολογική ανεργία = Η τεχνολογική πρόοδος και η εμφάνιση νέων ηλεκτρονικών και τεχνολογικών καινοτομιών έχει αυξήσει τις απαιτήσεις για τεχνολογική κατάρτιση και εξειδίκευση των εργαζομένων σε όλους σχεδόν τους εργασιακούς κλάδους. Η ανεπάρκεια των τεχνολογικών αυτών προσόντων από ορισμένους εργαζόμενους (τεχνολογικός αναλφαριθμητισμός) οδηγεί στην απώλεια των θέσεων εργασίας τους , στο πλαίσιο μάλιστα της ανταγωνιστικής και εξειδικευμένης εργασιακής κοινωνίας.

ΑΙΤΙΑ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

1. **Ο αναλφαριθμητισμός**(λειτουργικός – οργανικός – τεχνολογικός) επιτείνει το φαινόμενο της ανεργίας. Η σημερινή κοινωνική πραγματικότητα φαντάζει ιδιαίτερα ανταγωνιστική και η απόκτηση ολοένα και περισσότερων γνωστικών εφοδίων απαραίτητη για την επαγγελματική απορρόφηση. Συνεπώς, οι άνθρωποι , που δε διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, εξαιτίας ελλιπούς μόρφωσης, αντιμετωπίζουν σε μεγάλο βαθμό το φαινόμενο της ανεργίας. Παράλληλα, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη , η αυτοματοποίηση της εργασίας, η εξειδικευμένη κατάρτιση ηλεκτρονικών υπολογιστών οδηγεί τους τεχνολογικά αναλφάβητους στην ανεργία. Μάλιστα, πολλά επαγγέλματα έχουν παραγκωνιστεί λόγω της επικράτησης των τεχνολογικών μέσων.

2. Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και η **υπερσυγκέντρωση στα μεγάλα αστικά κέντρα** αυξάνει τα ποσοστά της ανεργίας, επειδή συνωστιζονται πολλοί εργαζόμενοι διεκδικώντας έναν συγκεκριμένο αριθμό εργασιακών θέσεων. Έτσι, επέρχεται επαγγελματικός κορεσμός και πολλοί άνθρωποι στρέφονται σε επαγγελματικούς κλάδους, που δεν άπτονται του εργασιακού τους αντικειμένου(ετεροαπασχολούνται). Ακόμα, η εγκατάλειψη της υπαίθρου ισοδυναμεί με την εγκατάλειψη του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, που ιδιαίτερα στη χώρα μας ψυχορραγεί, παρόλο που οι κλιματικές συνθήκες και η γεωγραφική θέση ευνοούν την ανάπτυξή του και την απορρόφηση τεράστιου εργατικού δυναμικού.
3. Μεγάλο μερίδιο ευθύνης έχει η πολιτική ηγεσία και η **έλλειψη ορθού επαγγελματικού προγραμματισμού**. Οι πολιτικοί ηγέτες αποσκοπούν μέσω του λαϊκισμού και των ανούσιων υποσχέσεων στην πολιτική τους εδραίωση και δεν ασχολούνται με το κομμάτι της υγιούς οικονομικής ανάπτυξης. Όταν οι πολιτικοί ηγέτες ενθαρρύνουν τις επενδύσεις και αναπτύσσουν ισομερώς όλους τους τομείς παραγωγής, τότε παρέχουν τη δυνατότητα στους πολίτες να απορροφώνται επαγγελματικά ανάλογα με τις γνώσεις τους και τις ανάγκες της ίδιας της κοινωνίας.
4. Η **παγκόσμια οικονομική ύφεση** έχει οδηγήσει σε μείωση των επενδύσεων και της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Αυτό έχει ως απότοκο την επικράτηση του μονοπωλίου των οικονομικά εύρωστων κρατών και τον μαρασμό των μικρών επιχειρήσεων, συνεπώς και την επιδείνωση του φαινομένου της ανεργίας.
5. Η **έλλειψη ορθού επαγγελματικού προσανατολισμού** λόγω στερεοτυπικών προτύπων , που καλλιεργεί κυρίως η οικογένεια ενισχύει την ανεργία. Συγκεκριμένα, η απαξίωση των χειρωνακτικών επαγγελμάτων και η κατεύθυνση μόνο σε ορισμένα επαγγέλματα «υψηλού κύρους», επιφέρουν επαγγελματικό κορεσμό. Παράλληλα , ο εκπαιδευτικός φορέας φαντάζει ιδιαίτερος ανεπαρκής , όσον αφορά στην σωστή επαγγελματική κατάρτιση των μαθητών. Η απουσία καταρτισμένων επιστημόνων , που θα κατευθύνουν ορθά το νέο και ο τεχνοκρατικός προσανατολισμός του σχολείου δεν επιτρέπουν τους μαθητές να ακολουθήσουν τις κλίσεις τους και να αυτοπραγματωθούν, μένοντας εγκλωβισμένοι σε επαγγέλματα, που πιθανόν έχουν υποστεί κορεσμό.
6. Η **επικράτηση επιστημονικού ρατσισμού** , επειδή ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η κατοχή επιστημονικού τίτλου οδηγεί στην κοινωνική καταξίωση. Έτσι, οι άνθρωποι αδιαφορούν για τη χρηστική σημασία των επαγγελμάτων και επιλέγουν ακαδημαϊκές σχολές, που δεν παρέχουν επαγγελματική απορρόφηση. Με αυτόν τον τρόπο δημιουργούνται πτυχιούχοι άνεργοι, λόγω κυρίως του επαγγελματικού κορεσμού.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- Οι άνεργοι οδηγούνται καθημερινά στη μιζέρια , στην εξαθλίωση και την **αυτοπεριθωριοποίηση**. Πολύ συχνά μάλιστα, εμφανίζουν καταθλιπτικές συμπεριφορές, που μπορεί να εκδηλωθούν με την κατάχρηση ουσιών(ναρκωτικά, αλκοόλ) και στην έσχατη μορφή να προβούν σε αυτοκτονία.

- Οι άνεργοι είναι **οικονομικά εξαρτώμενοι** από τους οικείους τους και αυτό τους αποστερεί την ελευθερία τους . Επίσης, αισθάνονται υποχρεωμένοι απέναντι στους ανθρώπους , που τους παρέχουν βοήθεια και τους συντηρούν οικονομικά.
- Αντιμετωπίζουν **χαμηλό επίπεδο διαβίωσης**, έχουν χαμηλή ποιότητα ζωής και συχνά βρίσκονται στα όρια της ανέχειας και αδυνατούν να επιβιώσουν.
- Έχουν **άγχος, ανασφάλεια** και αισθάνονται ότι ζουν παρασιτικά εις βάρος των άλλων ανθρώπων.
- **Υιοθετούν αντικοινωνικές συμπεριφορές** και απομονώνονται από το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο, το οποίο απαρτίζεται και από φιλικά πρόσωπα. Μάλιστα, λόγω οικονομικής ανεπάρκειας δεν προβαίνουν στη σύσταση οικογένειας, επειδή αδυνατούν να συμβάλλουν στη συντήρησή της.

ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- **Εντείνονται οι κοινωνικές ανισότητες** και διευρύνεται το χάσμα μεταξύ των οικονομικά εύρωστων και των οικονομικά ασθενών. Επέρχεται πόλωση στην κοινωνία και δημιουργούνται συγκρούσεις. Συνεπώς, ανθίζουν φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας, όπως οι εγκληματικές συμπεριφορές, ο αλκοολισμός, τα ναρκωτικά και ο φανατισμός.
- **Επικρατούν ρατσιστικές συμπεριφορές**, διότι οι άνεργοι στιγματίζονται κοινωνικά και απορρίπτονται. Αυτό συμβαίνει συχνά εξαιτίας της αδυναμίας τους να συμμετάσχουν σε κοινωνικές εκδηλώσεις ψυχαγωγικού περιεχομένου.
- Η ανεργία **εκτρέφει την ξеноφοβία και τον εθνικισμό**, που απορρέουν από την πεποίθηση ορισμένων κοντόφθαλμων ατόμων ότι η εισροή μεταναστών οξύνει το κοινωνικό φαινόμενο. Φυσικά, η επίσημη προσέγγιση της κοινωνιολογία απορρίπτει τη συγκεκριμένη ερμηνεία, εφόσον η ανεργία αφορά τον επίσημο και καταγεγραμμένο πληθυσμό της εκάστοτε χώρας, που έχει κατοχυρωμένα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα.
- Σε πολιτικό επίπεδο, η ανεργία χρησιμοποιείται από **ορισμένους επιτήδειους πολιτικούς φορείς, ως μέσο χειραγώγησης**. Η ανασφάλεια, που διέπει τους άνεργους , συχνά τους μετατρέπει σε θύματα των υποσχέσεων και των πελατειακών σχέσεων της πολιτικής ηγεσίας.
- Η **επιβάρυνση του κρατικού φορέα**, εξαιτίας της άνθισης της ανεργίας είναι μεγάλη. Το κράτος οφείλει να παρέχει επιδόματα και κοινωνικές παροχές στους άνεργους, που επιβαρύνουν τον ήδη υπάρχοντα επιβαρυνμένο κρατικό προϋπολογισμό. Παράλληλα, οι άνεργοι οδηγούν την κοινωνία στη μείωση της αγοραστικής της δύναμης, γεγονός , που είναι επιβλαβές για τη βιομηχανία και το εμπόριο της εκάστοτε χώρας.
- Η ανεργία **οπισθοδρομεί μια χώρα** , επειδή εκείνη παρουσιάζει ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού και νέων και υποσχόμενων, που θα προάγουν τις καινοτόμες ιδέες τους και θα εναρμονιστούν με τις απαιτήσεις της σύγχρονης αγοράς εργασίας.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ

- Η **οικογένεια, έχει τον πρωταγωνιστικό ρόλο, όσον αφορά στη διαμόρφωση μιας υγιούς και ολοκληρωμένης προσωπικότητας του παιδιού**. Οφείλει να ενισχύσει το νέο με αυτοπεποίθηση και να τον παροτρύνει να ακολουθήσει τις κλίσεις και τα ταλέντα του. Με

τον τρόπο αυτό, θα τον αποτρέψει από το ακολουθήσει ένα επάγγελμα, που χρήζει κοινωνικού κύρους, αλλά δε συμβαδίζει με τις επιθυμίες του νέου και με τις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.

- **Το εκπαιδευτικό σύστημα οφείλει να εκσυγχρονιστεί** και να συμβαδίσει με τις ανάγκες της ίδιας της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας. Βασικό εργαλείο στα χέρια της εκπαίδευσης αποτελεί ο ορθός επαγγελματικός προσανατολισμός, που θα κατευθύνει τους νέους να ακολουθήσουν ένα επάγγελμα, που τους εκφράζει. Έτσι, δε θα συνωστίζονται σε επαγγέλματα, που προσφέρουν μόνο κοινωνικό γόητρο και δεν ανταποκρίνονται στις εργασιακές ανάγκες των ίδιων ή της κοινωνίας. Ο επαγγελματικός κορεσμός θα περιοριστεί και οι νέοι θα έχουν καλύτερες πιθανότητες εργασιακής απορρόφησης.
- Είναι επιτακτική, **η αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης**, ώστε οι νέοι να είναι καταρτισμένοι σε πιο εξειδικευμένους εργασιακούς κλάδους και συνεπώς να μπορούν να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες συνθήκες εργασίας, που απαιτούν ειδικές τεχνολογικές γνώσεις.
- Είναι θεμιτή, η περαιτέρω **επιμόρφωση των ανέργων εργαζομένων**, ώστε να επανδρώνονται με περισσότερα εφόδια και προσόντα, για να διεκδικήσουν από την αρχή μια νέα θέση εργασίας.

ΚΡΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

Το κράτος οφείλει μακροπρόθεσμα να επανασχεδιάσει και να αναπρογραμματίσει την οικονομική του πορεία, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα. Παράλληλα, οφείλει να επενδύσει περισσότερα κονδύλια στον επανασχεδιασμό της πρωτογενούς παραγωγής. Μάλιστα, οφείλει να εφαρμόσει την αποκέντρωση από τις μεγαλουπόλεις, δημιουργώντας καινούργιες υποδομές στην ύπαιθρο, που θα απορροφήσουν πολλούς νέους εργαζομένους. Με τον τρόπο αυτό, θα περιστείλει τον επαγγελματικό κορεσμό στα αστικά κέντρα και θα επιτρέψει στους νέους να ενασχοληθούν και να διαπρέψουν σε ένα επάγγελμα της αρεσκείας τους. Αποτρέπεται δηλαδή η ετεροαπασχόληση, ως μια λανθάνουσα μορφή ανεργίας, που ταλανίζει τους ανθρώπους κυρίως στα αστικά κέντρα.